

Dosarul nr. 2ra-13/2022
2-20004857-01-2ra-11012022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (I. Cotea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (G. Vavrin, S. Pilipenco, T. Berdilă)

Î N C H E I E R E

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Fiodor Belousenco, reprezentat de avocatul Maxim Todorov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Fiodor Belousenco împotriva Tamarei Găină, notarului Olga Niculiță, intervenienți accesorii Direcția Generală Administrare Fiscală Sud, Agenția Servicii Publice privind constatarea faptului acceptării succesiunii, constatarea nulității certificatului de moștenitor testamentar, obligarea notarului de a elibera certificat de moștenitor testamentar, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile,

și, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tamara Găină împotriva lui Fiodor Belousenco privind evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra imobilului,

împotriva deciziei din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2020, Fiodor Belousenco, reprezentat de avocatul Maxim Todorov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Găina, notarului Olga Niculiță, intervenienți accesorii Direcția Generală Administrare Fiscală Sud, Agenția Servicii Publice privind constatarea acceptării succesiunii testamentare în urma decesului Evgheniei Tverdohlebova survenit la 21 ianuarie 2014 în baza testamentului olograf din 22 octombrie 2013, constatarea nulității certificatului de moștenitor nr. 8854 din 27 decembrie 2019 eliberat pe numele Tamarei Găină de către notar, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile prin radierea proprietarului Tamara Găină în privința terenului pentru construcții cu suprafața de 0,054 ha, nr. cadastral xxxx, casei de locuit individuale cu suprafața de 61,4 m², nr. cadastral xxxx, construcției accesorii cu suprafața de 11,3 m², nr. cadastral xxxx, construcției accesorii cu suprafața de 10,9 m², cu nr. cadastral xxxx, amplasate în mun. xxxx, str. Xxxx, obligarea notarului Olga Niculiță de a elibera certificat de moștenitor testamentar în privința averii succesoriale lăsate de Evghenia Tverdohlebova constituită din terenul pentru

construcții cu suprafața de 0,054 ha, nr. cadastral xxxx, casă de locuit individuală cu suprafața de 61,4 m², nr. cadastral xxxx, construcție accesorie cu suprafața de 11,3 m², nr. cadastral xxxx, construcție accesorie cu suprafața de 10,9 m², cu nr. cadastral xxxx, amplasate în mun. xxxx, str. Xxxx, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, în baza testamentului olograf întocmit pe numele său de testator la 22 octombrie 2013, este unicul succesor testamentar, care a acceptat moștenirea prin intrarea în posesia averii succesoreale după decesul Evgheniei Tverdohlebova survenit la 21 ianuarie 2014, inclusiv a asigurat înmormântarea ultimei.

Patrimoniul succesoral este constituit din teren pentru construcții cu suprafața de 0,054 ha, nr. cadastral xxxx, casă de locuit individuală cu suprafața de 61,4 m², nr. cadastral xxxx, construcție accesorie cu suprafața de 11,3 m², nr. cadastral xxxx, construcție accesorie cu suprafața de 10,9 m², cu nr. cadastral xxxx.

La caz, testamentul olograf întocmit de Evghenia Tverdohlebova este scris în întregime personal, datat și semnat de testator.

A afirmat reclamantul că, pentru a deschide dosar succesoral s-a adresat către notarul Olga Niculiță, care i-a comunicat că dosarul succesoral a fost deschis la cererea Tamarei Găină, care dispune de un testament autentificat notarial din 29 decembrie 2004.

Cu trimitere la prevederile art. 1467 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), reclamantul a subliniat că testamentul deținut de Tamara Găină din 29 decembrie 2004 și-a pierdut puterea legală întrucât alte bunuri în afară de casa de locuit și terenul aferent, defuncta Evghenia Tverdohlebova nu a avut.

A notat reclamantul că, la 19 noiembrie 2019 s-a adresa în instanța de judecată cu cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

Prin încheierea din 13 ianuarie 2020 a Judecătorei Cahul a fost scoasă de pe rol cererea depusă de Fiodor Belousenco pe motiv că există un litigiu de drept, care conform art. 280 alin. (3) din Codul de procedură civilă, urmează a fi soluționat de instanța de drept comun. Concomitent s-a constatat că, la 27 decembrie 2019, notarul Olga Niculiță a eliberat pârâtei Tamarei Găină certificat de moștenitor nr. 8854, care a fost trecut în Registrul bunurilor imobile la data de 03 ianuarie 2020.

A susținut reclamantul că faptul intrării sale în posesia averii succesoreale s-a manifestat prin acțiunile de achitare a impozitului pe bunurile imobile, precum și achitarea serviciilor comunale, îngrijirea casei de locuit cu terenul aferent menționat.

Hotărârea judecătorească de constatare a acceptării succesiunii în urma decesului testatorului Evghenia Tverdohlebova este necesară pentru obținerea certificatului de moștenitor și definitivarea procedurii de dobândire a dreptului de proprietate asupra masei succesoreale prin moștenire.

A mai susținut reclamantul că, notarul Olga Niculiță nu a fost în drept să elibereze certificat de moștenitor pe numele pârâtei, Tamara Găină, întrucât cunoștea că dânsul deține un testament olograf, cu o dată ulterioară testamentului deținut de pârâtă și a depus în instanța de judecată cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

La caz, certificatul de moștenitor testamentar nr. 8854 din 27 decembrie 2019 este un act juridic unilateral care contravine normei imperative stabilite de art. 1467 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), conform căruia dacă testatorul a întocmit câteva testamente care se completează și nu se substituie integral unul pe altul, toate testamentele rămân în vigoare. Testamentul anterior își păstrează puterea legală în limita în care prevederile lui nu sunt modificate prin testamentele ulterioare.

În aceste condiții notarul Olga Niculiță în mod arbitrar a eliberat certificat de moștenitor pe numele pârâtei Tamara Găină, deși era în cunoștință de cauză despre deținerea testamentului olograf din 22 octombrie 2013.

Astfel, urmare a anulării certificatului de moștenitor nr. 8854 din 27 decembrie 2019 eliberat pe numele pârâtei Găină Tamara, se impune radierea și înscrierea acestui certificat din Registrul bunurilor imobile prin rectificarea înscrierii.

La 27 aprilie 2020, Tamara Găină a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fiodor Belousenco, solicitând evacuarea pârâtului din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, xxxx situat pe adresa mun. xxxx, str. Xxxx, fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea pârâtului de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Tamara Găină a indicat că în temeiul certificatului de moștenitor testamentar din 27 decembrie 2019, autentificat la notarul Olga Niculiță cu nr. 8854, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, este deținătoarea dreptului de proprietate la 1.0 cotă-parte din terenul pentru construcții cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața de 0,054 ha și casei de locuit individuală cu nr. cadastral xxxx, situate pe adresa str. Xxxx, mun. xxxx.

A susținut că dreptul de proprietate asupra bunului imobil a fost dobândit la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, 03 ianuarie 2020.

După dobândirea și înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului, nu poate să-și realizeze drepturile or, în anul 2014 pîrîtul a ocupat acest bun imobil în lipsa a căror va drepturi, fapt care se confirmă prin hotărârile instanței de judecată.

A menționat că la 25 ianuarie 2020 a expediat notificare pîrîtului prin care i-a propus să elibereze benevol imobilul, însă fără rezultat proprietatea sa nefiind restituită de către pârât nici până în prezent.

Prin încheierea din 18 mai 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Fiodor Belousenco împotriva Tamarei Găina, notarului Olga Niculiță, intervenienți accesorii Direcția Generală Administrare Fiscală Sud, Agenția Servicii Publice privind constatarea faptului acceptării succesiunii, constatarea nulității certificatului de moștenitor testamentar, obligarea notarului de a elibera certificat de moștenitor testamentar, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu nr. 2-46/2020 și acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Tamara Găină împotriva lui Fiodor Belousenco privind evacuarea pârâtului din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, xxxx situat pe adresa or. xxxx, str. Xxxx, fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea pârâtului de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată, cu

nr. 2-393/2020, s-au conexas într-un singur dosar, atribuindu-i numărul unic nr. 2-46/2020 (f.d. 68-70, vol. I)

Prin hotărârea din 04 februarie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de către Fiodor Belousenco împotriva Tamarei Găina, notarului Olga Niculiță, intervenienți accesorii Direcția Generală Administrare Fiscală Sud, Agenția Servicii Publice privind constatarea faptului acceptării succesiunii, constatarea nulității certificatului de moștenitor testamentar, obligarea notarului de a elibera certificat de moștenitor testamentar, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile.

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Tamara Găină împotriva lui Fiodor Belousenco privind evacuarea pârâtului din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, xxxx situat pe adresa or. xxxx str. Xxxx, fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea pârâtului de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

S-a dispus evacuarea lui Fiodor Belousenco din bunurile imobile cu nr. cadastral xxxx, xxxx, situate pe adresa mun. xxxx, str. Xxxx.

S-a obligat Fiodor Belousenco de a nu crea obstacole Tamarei Găină în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastral xxxx, xxxx, situate pe adresa or. xxxx, str. Xxxx.

Prin decizia din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de Fiodor Belousenco și avocatul acestuia Maxim Todorov și s-a menținut hotărârea din 04 februarie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că, testamentul olograf întocmit personal și semnat de Evghenia Tverdohlebova la 22 octombrie 2013, prin hotărârea din 07 august 2015 a Judecătorei Cahul a fost recunoscut ca fiind lovit de nulitate absolută, fiind un act fictiv, deoarece testatoarea nu a avut ca scop manifestarea de voință prin transmiterea lui Fiodor Belousenco a dreptului la moștenire a averii rămase la ziua decesului. Astfel, testamentul olograf întocmit personal și semnat de Evghenia Tverdohlebova la 22 octombrie 2013 prin hotărâre judecătorească irevocabilă fiind recunoscut ca lovit de nulitate absolută, nu poate produce careva efecte juridice, în consecință apelantul nu dispune de dreptul la moștenirea rămasă după decesul Evgheniei Tverdohlebova.

Prin urmare, apelantul Belousenco Fiodor, în temeiul unui act juridic afectat de nulitate absolută, nu poate solicita instanței de judecată constatarea acceptării succesiunii prin intrarea, de facto, în posesia averii succesorală or, pentru a accepta succesiunea persoana urmează să demonstreze vocația sa succesorală. Nefiind confirmată vocația succesorală față de defuncta Evghenia Tverdohlebova, apelantul nu poate pretinde la calitatea sa de succesori testamentar și prin urmare la dreptul de a moșteni bunurile rămase după decesul Evgheniei Tverdohlebova.

Instanța de apel a menționat că defuncta Evghenia Tverdohlebova, la 29 decembrie 2004, a întocmit testament autentificat notarial de notarul Olga Niculiță, în temeiul căruia a testat întreaga sa avere intimă Tamara Găină, care la rândul său, în termenul de opțiune succesorală, a acceptat moștenirea rămasă după decesul Evgheniei Tverdohlebova, drept dovadă în acest sens este certificatul de moștenitor testamentar eliberat de notar la 27 decembrie 2019 cu nr. 8854 (f.d.78, vol.I).

În baza certificatului de moștenitor testamentar, Tamara Găină a înregistrat dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile asupra bunurilor dobândite prin moștenire, anume asupra terenului și casei de locuit individuale situate în mun. xxxx, str. Xxxx, ce aparțineau defunctei Evghenia Tverdohlebova (f.d. 77, vol. I).

Instanța de apel a constatat că, la momentul adresării apelantului Fiodor Belousenco în instanța de judecată cu prezenta acțiune, dreptul de proprietate asupra bunului imobil situat în mun. xxxx, str. Xxxx, era înregistrat pe numele intimatei Tamara Găină.

Completul de judecată a atestat caracterul legal și întemeiat a soluției primei instanțe de a respinge cerința apelantului Fiodor Belousenco privitor la constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul Evgheniei Tverdohlebova, așa cum testamentul prezentat de apelant ca fiind dovada vocației sale față de defuncta Evghenia Tverdohlebova a fost recunoscut de către instanța de judecată prin hotărâre irevocabilă ca fiind lovit de nulitate absolută. Respectiv, în lipsa calității de succesor a defunctei Evghenia Tverdohlebova, apelantul Fiodor Belousenco nu este în drept să pretindă la averea succesorală, iar pe cale de consecință pretenția de acceptare a succesiunii prin intrarea, de facto, în posesia bunurilor, este una neîntemeiată.

Cheltuielile suportate de apelantul Fiodor Belousenco pentru serviciile comunale, înmormântarea defunctei nu constituie temei legal pentru a constata acceptarea succesiunii, în condițiile în care apelantul nu a demonstrat vocația sa succesorală de moștenitor testamentar. În acest sens, apelantul Fiodor Belousenco fiind în drept de a solicita de la moștenitorii defunctei Evghenia Tverdohlebova compensarea cheltuielilor suportate pentru îngrijirea averii succesorale și cele de înmormântare.

Instanța de apel a subliniat că, constatările instanțelor de judecată în hotărârea emisă la 07 august 2015 și decizia din 16 februarie 2016 ce vizează testamentul olograf întocmit la 22 octombrie 2013 de către defuncta Evghenia Tverdohlebova la examinarea cauzei intentată de Fiodor Belousenco privitor la recunoașterea valabilității testamentului olograf și recunoașterea calității de moștenitor testamentar indică la nulitatea absolută a testamentului, considerându-l unul fictiv, întocmit fără intenția de a produce efecte juridice, rațiuni din care a respins acțiunea apelantului.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că unicul testament valabil întocmit de defuncta Evghenia Tverdohlebova este cel din 29 decembrie 2004, prin care a testat intimatei toate bunurile sale, iar drept dovadă în acest sens, servește certificatul de moștenitor testamentar eliberat de notar la 27 decembrie 2019 cu nr. 8854. Acel fapt că ulterior întocmirii testamentului din 29 decembrie 2004, Evghenia Tverdohlebova a întocmit un alt testament olograf la 22 octombrie 2013 nu poate fi reținut ca temei ce modifică testamentul inițial, în condițiile în care testamentul olograf din 22 octombrie 2013 a fost recunoscut de către instanța de judecată ca fiind afectat de nulitate absolută.

Instanța de apel a mai reținut și faptul că, chiar dacă apelantul Fiodor Belousenco folosește și îngrijește bunul imobil rămas după decesul Evgheniei Tverdohlebova, acesta nu denotă și acceptarea de facto a succesiunii, în situația în care, intimata Tamara Găina este moștenitoare în baza unui testament valabil.

Declarațiile martorilor Maria Capraru și Vasili Jdanov, audiați în instanța de fond, în contextul circumstanțelor cauzei, nu pot fi reținute ca probe pertinente în vederea demonstrării pretenției înaintate de apelant privitor la acceptarea, de facto, a succesiunii rămase după decesul Evgheniei Tverdohlebova or, fiecare probă se apreciază de către instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei, potrivit art. 130 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată a considerat neîntemeiată cerința apelantului Fiodor Belousenco privitor la anularea certificatului de moștenitor testamentar nr. 8854 eliberat la 27 decembrie 2019 de notarul Olga Niculiță moștenitoarei Tamara Găină, întrucât la caz nu s-a demonstrat că certificatul de moștenitor nr. 8854 contravine dispozițiilor art. 1467 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019).

Argumentele apelantului în sensul că notarul cunoștea despre existența testamentului olograf din 22 octombrie 2013 și înaintarea în instanța de judecată a cererii privind constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii, sunt formale în coraport cu cerința de anulare a certificatului de moștenitor testamentar, așa cum din materialele dosarului rezultă cu certitudine că la data eliberării certificatului de moștenitor testamentar nr. 8854, 27 decembrie 2019, notarul Olga Niculiță avea cunoștință despre constatările instanței de judecată notate în hotărârea judecătorească din 07 august 2015 și în decizia din 16 februarie 2016 a Curții de Apel Cahul emise în cauza civilă, la acțiunea înaintată de Belousenco Fiodor privind recunoașterea valabilității testamentului olograf și a calității de moștenitor testamentar, potrivit cărora testamentul olograf din 22 octombrie 2013 a fost recunoscut nul, motiv pentru care acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel, analizând certificatul de moștenitor testamentar nr. 8854 din 27 decembrie 2019, nu a constatat nici un temei care ar impune invocarea din oficiu a nulității absolute, așa cum notarul la eliberarea certificatului de moștenitor testamentar s-a conformat dispozițiilor legale în materie de succesiune, corect și perfect legal a eliberat certificat de moștenitor intimatei Tamara Găină. Or, alte persoane care ar putea invoca calitatea de moștenitori sau rezervatari succesoriali, nu au fost stabiliți.

Referitor la pretenția apelantului Fiodor Belousenco de rectificare a înscrierii în Registrul bunurilor imobile, instanța de apel în contextul constatărilor descrise mai sus, a constatat că prima instanță întemeiat a reținut ca fără temei juridic nu se admite efectuarea a careva rectificări în Registrul bunurilor imobile referitor la bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, situat pe str. Xxxx.

În contextul în care apelantul Fiodor Belousenco nu a demonstrat vocația sa succesorală și calitatea de moștenitor testamentar în baza unul testament valabil, nu există careva temei pentru a dispune efectuarea de rectificări în Registrul bunurilor imobile la aspectul titularului dreptului de proprietate, or certificatul de moștenitor testamentar nr. 8854 din 27 decembrie 2019 în baza căruia intimata Tamara Găina și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil dobândit pe calea moștenirii după decesul Evgheniei Tverdohlebova, este în vigoare și produce efecte juridice în sensul în care a fost eliberat de notar.

Cât privește acțiunea depusă de Tatiana Găină, instanța de apel a menționat că din înscrisurile anexate la dosar, se atestă cu certitudine dreptul de proprietate a

intimatei Tamara Găină înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 03 ianuarie 2020, asupra bunului imobil – teren (pentru construcții) cu nr. cadastral xxxx, casă de locuit individuală cu nr. cadastral xxxx și construcții accesorii cu nr. cadastral xxxx și xxxx, situate pe adresa mun. xxxx, str. Xxxx (f.d. 77, vol. I).

Instanța de apel a considerat întemeiată și legală soluția primei instanțe de a hotărâri în favoarea admiterii acțiunii și de a-l evacua pe Fiodor Belousenco din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, casă de locuit individuală cu nr. cadastral xxxx și construcții accesorii cu nr. cadastral xxxx și xxxx, situate pe adresa mun. xxxx, str. Xxxx și de a-l obliga să nu-i creeze intimatei Tamara Găină obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului său. Or, apelantul Fiodor Belousenco nu a demonstrat dreptul său de a poseda și folosi de bunul imobil proprietate a intimatei Tamara Găină.

Pornind de la faptul că fără temei legal apelantul Fiodor Belousenco posedă și folosește bunul imobil ce aparține intimatei Tamarei Găină, încălcând astfel dreptul de proprietate a acesteia, instanța de apel a reținut necesitatea evacuării apelantului din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, casă de locuit individuală cu nr. cadastral xxxx și construcții accesorii cu nr. cadastral xxxx și xxxx, situate pe adresa mun. xxxx, str. Xxxx.

La 16 decembrie 2021, Fiodor Belousenco, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a solicitat casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral, iar acțiunea depusă de Tamara Găină să fie respinsă.

În motivarea recursului Fiodor Belousenco, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, a invocat că instanța de apel, la soluționarea prezentei cauze, a interpretat eronat normele de drept material.

Recurentul a menționat că faptul intrării sale în posesia averii succesoriale s-a manifestat în acțiunile de achitare a impozitului pe bunurile imobile, precum și achitarea serviciilor comunale, îngrijirea de casa de locuit cu teren aferent. Pentru a deschide dosar succesoral s-a adresat notarului Olga Niculiță, care i-a comunicat că dosarul succesoral este deschis la cererea Tamarei Găină și care dispune de un testament autentificat notarial din 29 decembrie 2004.

Recurentul a susținut că în condițiile art. 1467 din Codul civil, testamentul deținut de Tamara Găina din 29 decembrie 2004 și-a pierdut puterea legală întrucât alte bunuri în afară de casa de locuit și terenul aferent, defuncta Evghenia Tverdohlebova nu a avut.

Recurentul a menționat că, notarul Olga Niculiță nu putea elibera certificat de moștenitor pe numele pârtei Tamara Găină întrucât cunoștea că Fiodor Belousenco deține un testament olograf care a fost întocmit la o dată ulterioară testamentului deținut de Tamara Găină, și că acesta a depus în instanța de judecată cerere privind constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii.

Recurentul a punctat că, deși instanța de fond stabilește că acceptarea succesiunii după decesul unei persoane poate avea loc prin intrarea în posesie a averii succesoriale, nu este clar motivul ignorării și neluării în considerare a faptului că, atât în conținutul acțiunii civile, cât și în ședința de judecată, a indicat faptul că intrarea în posesia averii succesoriale după decesul Evgheniei Tvedohlebova, s-a manifestat prin acțiunile de achitare a impozitului pe bunurile imobile, precum și achitarea serviciilor comunale, îngrijirea casei de locuit cu teren indicate anterior,

anexând și probe pertinente în acest sens.

Respectiv, nu este clar de ce instanța de fond a interpretat respingerea acțiunii formulate de Fiodor Belousenco împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat privind recunoașterea valabilității testamentului olograf din 22 octombrie 2013, în sensul că acest testament nu ar fi valabil, în situația în care testamentul olograf în cauză este perfect valabil și pînă în prezent nu a fost contestat și anulat, lucru care a fost constatat și indicat expres, atât în hotărîrea din 07 august 2015 a Judecătoriei Cahul, cît și decizia din 16 februarie 2016 a Curții de Apel Cahul. Astfel, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia precum că testamentul olograf din 22 octombrie 2013 a fost declarat nul.

Recurentul a menționat că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că testamentul olograf din 22 octombrie 2013, fiind unul perfect legal și valabil, produce efecte juridice întrucît a fost întocmit la o dată ulterioară celui autentic din 29 decembrie 2004 pe care îl deține Tatiana Găină, lucru expres prevăzut la art. 1467 din Codul civil (în redacția de pînă la 01.03.2019). Respectiv, certificatul de moștenitor testamentar nr. 8854 eliberat Tamarei Găină de către notarul Olga Niculiță este lovit de nulitate absolută or, acesta a fost eliberat cu încălcarea prevederilor art. 1467 din Codul civil (în redacția de pînă la 01.03.2019). Astfel, ca urmare a anulării certificatului de moștenitor nr.8854 din 27.12.2019 eliberat pe numele pîrîtei Tamara Găină, urmează a fi radiată și înscrierea acestui certificat în registrul bunurilor imobile prin rectificarea înscrierii.

La 11 ianuarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Fiodor Belousenco, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 41, vol. II).

La 15 februarie 2022, Tamara Găină a depus referință prin care a solicitat declararea recursului depus de către Fiodor Belousenco, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, ca fiind inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei la 23 septembrie 2021. La data de 01 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 250 vol.I), însă confirmare privind recepționarea acesteia de către participanții la proces, la materialele cauzei lipsește.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 16 decembrie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a

temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică

doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Fiodor Belousenso, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Fiodor Belousenso, reprezentat de avocatul Maxim Todorov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh